

I över 70 år har Sven-Erik Johansson musicerat, och i hans närhet har unga begåvningar vuxit. Själva har han fortsatt inspirera, både i kyrkor och på konsertscener.

Tro och musik i jämtländsk natur

”Där kan du komma in med flöjten. Det brukar bli bra.”

ag kliver på ett tag från Östersund en blötkväll, och bannar mitter emot en man med gitar. Vi börjar prata om musik, och om musiker han kände under sin uppväxt i Östersund: välkända namn, flera basister – som Backa Hans Eriksson och Ola Johansson. ”Ola pappa Sven-Erik har jag träffat i Odenslundskyrkan”, säger jag. Det har min stolsgarne också. Han berättar om musiken i kyrkan, och turnéer med ungdomskören ”Sven-Erik, han var juvrens pappa”.

– Mer än ett halvår senare nämner jag det för Sven-Erik Johansson. – Ja, det var ju ofrivilligt ... men det var en gemenskap där i ungdomskören. Var man med så glömnar man nog inte den tiden, säger han.

Han bjuder på lunch i köket på Fröson, där han och hustrun Anne-Marie bor sedan hon drabbades av en stroke för fem år sedan – ”jag har hjälpt honom Sven-Erik sköter det mesta”, säger Anne-Marie. De har utsikt över Storsjön och ett vardagsrum fullt av piano och elpiano, bilder på barn och barnbarn, målningar och affischer för barnbarnens musikförtäranden.

Vi sitter länge vid köksbordet och pratar, om musik och kyrka, det som ligger närmast handlar om för Sven-Erik, sedan över 70 år – ”jag kunde spela riktiga stycken när jag var tio, elva år. Med morbror som var folkspeelman spelade jag på gitarr, och sedan fick jag ofta ackompanjera. När Einar Ekberg saknade pianist vid en konsert i Östersund blev jag vidtalad att spela. Och det var ju redan på 40-talet.

HANS FÖRÄLDRA hörde till missionsförsamlingen, och där fanns plats för en ung musiker – ”som slängde med sitt Jussa här”, säger Anne-Marie.

Hon blev kär i honom då, när hon var elva och han tretton. Sex år senare blev de ett par, och när Sven-Erik var färdig lärare och kantor fick han själva i beböda kyrkan i Mörel, väster om Östersund. De gifte sig och året därpå kom första sonen, Per.

Det kom fler söner, och mer musik. Rockband som övade Johanssons källare – Sven-Erik räknar upp medlemmarna i Bröderna

Cartwrights. Tre av dem kom in på musikhögskolan och fem blev senare proffs och spelade med artister som Mikael Persson Nova, Raj Montana Band och Ola Magnell.

– Ja ... det skötte de själva.

Det går in så fall att hints påfländande många – förutom sönerna – sådana som jazzsångerskan Jeanette Lindström, Olle Junholm, Palle Högglög – som själva skötte sin musikaliska utveckling just i Sven-Eriks närhet, med honom som musiklärare eller klädare. Jo, folk lärde upp sig i kyrkan, men att var läraren? ”Njaa ... jag hade del i det.”

Han startade ungdomskören Josua Spelemis i Odenslundskyrkan. Sonen Per och Backa Hans Eriksson kom med som ledare, och skrev låtar och musikalier till kören.

– Den blev viktig för många, med fint musikaliskt resultat också. Och vi var inte särskilt strikta, varken när det gällde arrangemanget eller kläderna. En gång var vi i Høng, vi körjunnade och spelade, och det var en massa pingstungdomar där. De sa efteråt att det var befämlade, att det inte var så tungt.

REDA PÅ 50-TALET reste han runt i Jämtland för linets kristliga sångarförbund, han har varit aktiv i Missionsförbundet musikaliskt på olika nivåer – ”distriktet har jag haft mycket glädje av” – och på 80-talet tog han ledigt från lärarjobbet i Krokom och blev konsulent för kyrkliga språkförbundet, reste runt och startade körer för stora och små.

Inte gospelkörer, även om en del sjöng sådana sånger då och då.

– Det är klart att det finns bra gospel, men det får inte bli så att den musiken eller lovsångskörer skymmer en massa annan fin musik, psalmer och visor. Då blir det tokgigt. Lättheten, blandningen och glöjen i musiken – kanske är det Sven-Erik Johanssons musikaliska och pedagogiska program.

– Musiken måste formas medan man håller på, det ska inte vara ett absolut koncept. Så – tack för att ni kom så många, nu ska vi spela ”Vintern” nu! Visst står det på papperet?

Sven-Erik Johansson

Född 1930, bor i Östersund, har jobbat som lärare i fysik, kemi och matematik – och med musik.

Aktuell: Förtärande och ständigt, som musiker i 40 års publicerande ekumeniska Odenslundskyrkan.

Familj: Hustrun Anne-Marie och sönerna Per, Anders – som arbetar vid Bränsa söder, Ola, Mats och Gunnar.

Nej, gränserna är mindre viktiga. Sven-Erik spelade både till dans och i kyrkan redan som tolvåring – och ”kyrkan” har betydelse för honom. Han har varit medlem i Göteborg – där han under studietiden startade en av landets första ungdomskörer – som de svenskkyrkliga församlingarna där han jobbat som kantor. Han håller kontakten, i Asplås kyrka har han gjort nyårskonserter med folk och vänner i 150 år nu.

MEN DET ÄR i Odenslundskyrkan han varit mest, som organist, köell musikanvärig och körledare. Med dragpel, piano och orgel. Där spelar musiken roll för guds tjänst och för, folkillar att det är instrumentalmusik, de sitter och väntar på ett posthumid att meditera över, beskriver Sven-Erik.

Och körvägnarna fortsätter, varannan vecka.

Den här majdagen, när det blåser svala vindar i Östersund, fylls Odenslundskyrkan av folk framåt sextiden. Och så säger Sven-Erik fram, hälsar välkommen och leder sedan en optrettslös men rik vävkonst med kyrkans kör och några sångare och musiker till. Musik av Johan Rutter blandas med värmelieder, och vi får höra sånger som några av sångarna skrivit. Där landar tron i Jämtländsk natur – som i den låsta psaltarpåttändaren där Gud sveper norrskenet om sig – ”som en mantel” – och det finns plats för Storsjödjuret ”som den skapas”. Och som när kören sjunger på jänkiska om en tro slätkast som en fjällbjörk.

Sven-Erik presenterar sångerna, dirigerar när det behövs och spelar piano genom hela konserten. Han tappar bort sig i lördagens någon gång, men inte i spelet – hans händer är en gammal manus men fingrarna rör sig lätt över tangenterna, i ett stabilt spel, ibland avslöjande, hela tiden svängigt. Från en som för 70 år sedan sprang hem från kyrkans torsdagsmöte för att hinna höra Beethovens på radion.

– Tack för att ni kom så många, nu ska vi spela ”Vintern” nu! Visst står det på papperet?

Välvärmda noter på Sven-Eriks piano.

DAVID BERGLUND / text
ROBERT SMITH / foto